

Послеписник

Производни на съзнанието

Чета поезията на Георги Пашов, но преди да я споделя, все си спомням "предупреждението" на Марк Твен към читателя на "Приключенията на Хъкълбери Фин": "Който се опита да търси мотив в настоящата поема, ще бъде даден под съд; който се опита да търси поука в нея, ще бъде изправен в изгнание; който се опита да търси сюжет, ще бъде разстрелян." Който се опита да търси конвенционално да подходи и към трите стихосбирки на този автор: "Обръщения" (1993), "30 стихотворения" (1996) и "Квартално" (1999) - ще се усъмни, че са поезия, ще се усъмни, че е четец, но пък ще се досети, че нещо ѝ се случва на поезията, щом по-добно далечно ехо стои в конциките на поемовото съзнание, а самият той ще се усети повече като размишляващ над "книга, която въобще не се отваря". Провокацията се осъществява чрез "техниката" на случайността, импровизацията, автوماتизма на писането.

Можем по литературоведски да приключим анализа на тази поезия като я наречем деконструктивистка и сюрреалистична

илюстрация и преразкажем цитиращо философията им: търсенето на битието в опознаващото себе си размишляващо съзнание, защото хората и всичко, което ги заобикаля "са все тъй производни на съзнанието" (и още: "Ти трябва да се вслушваш", "та се наложи спешно да се възлежам в себе си", "каквото и да говорят, истинският двигател, момче, е вътре дълбоко в теб"); неограничеността спрямо всяко "идеално прибрано", желанието за самостоятелността на непосредственото, да се избяга "от нищото в строгата рамка"; оборването на наложени систематизации, понятия и йерархии (в последната стихосбирка яростта към тази "простота, но своеобразна кучка" - реалността става такава, че някои текстове са не толкова концептуално, колкото иманентно деконструктивистки: придобиват апоретична (противоречива) цялост и въпреки че запазват диалогичната си споделяща структура, оскъдно споделят (напр. "Есен").

Най-предъставлящи са непосредствеността и автентичността на езика, общителността му

(заглавието на първата стихосбирка - "Обръщения" - обичната и в следващите стихосбирки форма на изказ); "домашността" му (заглавието на последната - "Квартално"). Но колкото и формално всичко да е изнесено навън, толкова фактически всичко се прибира навътре; психоаналитически се превръща в проекции на собственото съзнание, като самоосъзнаването може да достигне до злобещи обемни метафори на самоизяждането на човека докато постига културата, на самодистанциращото живее (което песимистично означава по-малко живее), на живота, който става препятствие пред живота (символът на живота - вечното гърво се превръща в гървесина).

Неформалният смисъл на диалога, на общуването, което преминава през месомелачката на всекидневието, е нещо като трансцендиране на жаргон. Иначе непрекъснато се използват метакомуникативни изрази ("Ти питаше за отговор", "Ти искаш да ти дам"), и конкретни назовавания на адресати (съседи, Николаи...), но те отбелязват точно външното

постигане на диалога, несъщностно по отношение на казаното, а същностно само за комуникативната форма. С този изказ Георги Пашов репликира както всекидневието, усно слово, така и българския литературен първообраз във Вапцаровата поезия, превръщайки го в двойно преработено клише. Репликира и Ботеву, и Яворови изкази, но целта му не е да ги деконструира, а точно да ги реконструира. Иначе казано, авторът знае поетическия занаят, но за да бъде адекватен - не го използва.

СВЕТЛАНА СТОЙЧЕВА

Георги Пашов. Квартално. Редактор: Малина Томова; графика: Валентин Ангелов. ИК "Стигмати". С., 1999, 34 с. ISBN 954-9521-12-5.